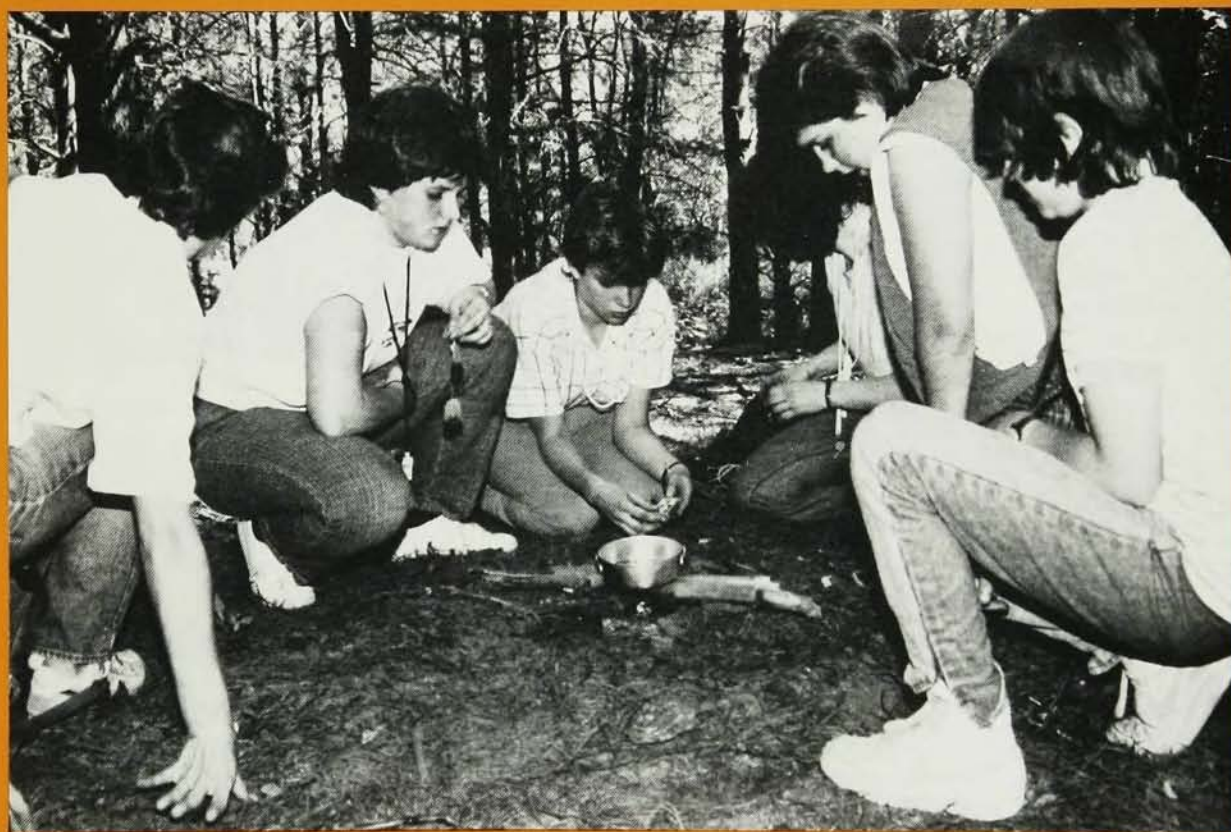

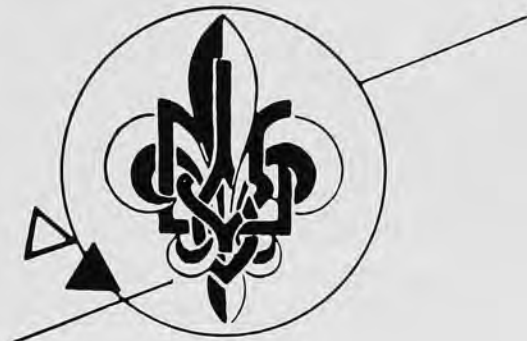
ЮНАК

ЧЕРВЕНЬ — JUNE 1986

«Юнак» — журнал пластового юнацтва.
Появляється щомісяця — всього 10 чисел
в році.
Видає Головна Пластова Булава.

Редагує колегія
Головний редактор:
пл. сен. Ольга Кузьмович
Члени редакційної колегії:
пл. сен. Роман Копач
ст. пл. Роман Ващук
пл. сен. Тоня Горохович
ст. пл. Олесь Кузишин
пл. сен. Олександра Юзенів.

• Усі редакційні матеріали слід слати
на адресу головного редактора.

• Редакція застерігає право
виправляти мову, як теж скорочувати й
виправляти одержані матеріали згідно з
пластовою термінологією, пластовими
виховними напрямними та вимогами
юнацького віку читачів.

ЗМІСТ

Сторінка

- 1 Чорнобиль!!!
- 2 З мандрівок по Австралії
- 4 Лист з Канади
- 6 Марта Воевідка — Країно моя дорога!
- 7 Молоде перо: Сила любови — Аня Денисенко
- 8 Чи знаєш ти про УСП?
- 9 Л. Шанта — Що нового у зоряних просторах
- 10 Перші видання „Думи”
- 11 Філятелія: Б. Я-кий — Атракція для філятелістів
на виставці СУФА „Зонненцуг — Філя 86”
- 13 Олесь Кузишин — Нові платівки
- 14 З життя української молоді в Бразилії:
Суботня школа в Курітібі
Корнелій Шмулик — XII Конгрес українсько-
бразилійської молоді
- 17 Спорт: Оксана Смеречук — Браво, сиднейські
пластунки
- 18 Хроніка: Лада Гапій — Як Ньюарк святкує
Великдень
Як колись по Карпатах
- 21 Галя Кузишин — Вечір „Юнака” в Станиці
Нью Йорк
- 22 Гриць Балюта — Вставання
Із народнього побуту Християнської України
- 23 Матеріали для підготовки третьої проби
Датки на Пресфонд „Юнака” і на Пластовий
Видавничий Фонд

На обкладинці: Теренова гра
членки 2-го Куреня УПЮ-ок ім. Лесі Українки з Нью Йорку

Рисунки до цього числа виконав
пл. юнак Микола Савицький

ЮНАК

ЧЕРВЕНЬ — JUNE 1986

Ч.П. 6(267)

РІК XXIV

Інтернаціональне стандартно-серійне число

0044-1384

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА „ЮНАКА”

\$20.00 американських доларів

Ціна одного прим. — \$2.00

YUNAK - Ukrainian Monthly Magazine, Published by PLAST PUBLISHING INC.

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: 2199 Bloor Street West, Toronto, Ontario, Canada M6S 1N2, Tel. (416) 769-7855

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mrs. Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Ave., Babylon, N.Y., 11702. U.S.A.

З ДРУКАРНІ Мирона Баб'юка, 1525 Emerson St., Rochester, N.Y. 14606 U.S.A.

ЧОРНОБИЛЬ!!

Від редакції:

Здається нікому із наших читачів не треба вивчати, що це за назва, — чи що сталося в Чорнобилі на Україні при кімсі місяця квітня 1986 року. Страшна і непередбачена ще у своїх наслідках нуклеарна катастрофа на північ від столиці України — Києва, струснула усіма нами від наймолодших до найстарших.

Як відчули цю трагедію наші наймолодші вказують ті їхні думки, які вони написали в школі ім. Цюпи Паліїв на першій лекції після вістки про нуклеарний вибух в Чорнобиль і гутірки, яку мала з'явитися їх учителька, а рівночасно голова КПС в Канаді пл. сен. Проїда Винницька.

Майже всі учні — це також пластуни!

Катастрофа сталася в Чорнобилі.
Тепер всюди є радіоактивність.
Совети нічого не кажуть нам.

Все є тихо, тихо,
 Не знати чи родина живе;
 Не знати чи родина безпечна.
 Нам треба дати поміч,
 Але нам не дозволяють,
 Помогти Україні!
 Це сум для всіх українців;
 Нам дуже тяжко
 Чекати, щоб довідатися, що сталося.
 Але треба чекати,
 Пильно чекати,
 На слово про рівних,
 На слово про Країну.

Андріка Снігура 7 кл.

Чорнобиль
 Шо там?
 Чому не скажуть?
 Шо і як сталося?
 Страшне шо там людям
 ще станеться

Дош там падає.
Але не мокрий!
Він все вбиває.
Дош без води радіоактивний падає.

Марко Волошук 8 кл.

В Чорнобилі,
Страх.
Лиш двоє загинуло?
Неправда.
Помагають українцям?
Неправда.
Запобігли другій експлозії?
Неправда.
Вивозять де безпечно?
Неправда.
Кажуть, що не п'ють води,
Неправда.
Яке нещастя нас статися щоб Москва сказала
правду?

Катруся Горіх 9 кл.

Катастрофа
На Україні
Советська недбалість
Зробила шкоду велику.
Совети мовчать
Як українці вмирають.

Лука Пришляк 7 кл.

Акростих

Сонце вже ясно не світить
Мєви скиглять, з
Електростанції
Радіяція
Тече
Ь

Оксана Липовецька 7 кл.

Чорнобильська трагедія

Вибухає, горить, гуркотить
Страшно, сумно, радіактивно, трагічно
Смерть.

Максиму Троян 8 кл.

Акростих

Катастрофа
Атомна
Трагедія
Атмосферу нищить
Говсти мовчать
Тікати — куди?
Ростити нічого неможна
Овочі нищить радіація
Фабрика
Атомна експлуодувала

Михаїл Розлиш / 7 кл.

Вижгорода

Ku'ib

Чернобиль
Що сталося?

Радіоактивний дощ, падає, забиває.
Трагедія.

Стефан Медицький 7 кл.

7 кл. Чорнобиль
Горить огонь
Багато людей вмирають
Сумно, страшно, жадливо, боляче
Смерть

Таня Пасута 7 кл.

оло.
трое.
рашно їм.

Ліанна Шкляр 7 к

Прип'ять
Черно

ЧОРНОБИЛЬ

В Чорнобилі трагедія.
Реактор вибухнув.
Люди вмирають.
Малі діти будуть каліки.
А Совети мовчать,
нічого не говорять, тільки неправду.

Казали, що двоє вмерло,
але це неправда.
Кажуть, що вже вогню нема,
але правдоподібно ще є..
А поради мовчать.

Данило Закидалський 8 кл.

Страшный Уряд

Одного дня це сталося
26-го квітня,
100 кілометрів від Києва
радіоактивний вибух.

Уряд сидів тихо, як муха.
Ніхто не знав,
ми старалися допомогти,
але СТРАШНИЙ УРЯД
сидів тихо.

Евген Карев 7 кл.

Чорнобиль
Атомна електростанція
Страшно, темно, незвано
Від Києва 100 кілометрів
Трагедія.

Наталка Белей 7 кл.

1

З МАНДРІВОК ПО АВСТРАЛІЇ ПЛ. СЕН. ПЕТРА САВАРИНА З ДРУЖИНОЮ ОЛЕЮ (пл. сеньйоркою)

Від Редакції: У 1985 році в Австралії українці святкували 5-ий Здви́г-зустріч і Міжнародний Рік Молоді. На ці святкування запросили Президента СКВУ і його дружину, які обоє є пластовими сеньйорами.

Президент П. Саварин широко описав цю мандрівку, подаючи багато цікавих спостережень і своїх вражень. Ми подаємо для читачів „Юнака” ті уривки із його звіту, що відносяться до Пласту, до перебування П. і О. Саваринів серед пластунів.

Збиралося на легенький дощик, коли ми від'їжджали з Народного Дому на площу в Ессендоні на відкриття Зустрічі Української Молоді.

Добре враження з відкриття її лишилися в нас назавжди. Понад 6 сотень пластової і сумівської молоді в одностроях, досить багато громадянства, національний гімн, привіти, моє слово-відкриття, дефіляда, перегляд, синьо-жовті бальони, які злинули під небо після відкриття, спільний знімок, зустріч із провідниками й провідницями українського організованого життя в Австралії — це моменти, які сповняють насолодою життя. Ця Зустріч, а зокрема спільний табір двох великих українських молодіжних організацій, що відбувся в „Міжнародному Році Молоді”, наповняли серця присутніх радістю. Любо було глядіти на стрункі ряди покоління, яке незабаром перебере місце своїх батьків і матерів. Вони — молоді — віримо — будуть зважати „щоб нашому роду не було переводу” у вільному світі. Довго лишаться в пам'яті й слова-привіти Владики Кир Івана, о. Архипротопресвітера Бориса Сташишина, голови Союзу Українських Організацій Австралії (СУОА) п. Михайла Моравського, п. Романіва, пл. сен. Олега Голубовича, п. Я. Болюха, п. Лисенка та інших. Сподіваюсь, що місцева українська преса подасть все точніше, бо коли зустрічаєш багато людей незнайомих, тяжко всіх згадати і про все згадати як слід.

Ще того самого дня ввечері в УНДомі відбулася зустріч з Пластом, якою після відкриття пл. сен. Б. Яськевичем, чудово керувала пл. сен. Слава Болюх. Були виступи пл. сен-ів О. Голубовича, О. Тарнавської („Та, що греблі рве”), Миколи Добротвора і Олі (моєї дружини) та мій. Нас обдарували кенгуром, кувалою, календарем. Нам тяжко було прощатися — незабутній вечір серед подруг і друзів, на яких завжди можна рахувати. Тут зустріли і Марка Павлишина, ст. пластуна — лектора українських дисциплін в Університеті Мельборну, пл. сен. Онуфрія Павлишина, нагородженого австралійським хрестом за геройський вчинок, пл.

сен. Олега Голубовича (голова КПС) і пл. сен. О. Тарнавську і пл. сен. Яськевич — кандидатку на сенаторку Австралії, і Юрія Овчаренка побратима з Дивізії, з яким я не бачився ще від 1946 року і багато інших.

Дефіляда на таборі „Молода Україна” на оселі СУМ „Карпати”. Веде п-і Зірка Яськевич

Дефіляда на таборі „Молода Україна” на оселі СУМ „Карпати” 25-го грудня 1985 року

Пл. Сен. Петро і Ольга Саварин з учасниками табору. Посередині в беретці один із двох командантів табору пл. сен. М. Добротвір

Відкриття Крайового Табору Української Молоді на Оселі СУМ-у „Карпати” відбулося в середу, 25 грудня спільним молебнем і словом голови СКВУ. Серед чудової природи, на поляні, урочисто звучали слова Владики Кир Івана і о. Архипротопресвітера Бориса Сташишина, які говорили про службу Богові й Україні, і про обов'язки супроти рідної спільноти. До тієї теми повернувся і я, вітаючи

Привітання пл. сен. П. і О. Саваринів на летовищі в Аделаїді

МИ Є ДІТИ ОДНОГО НАРОДУ

Слова: Божена Коваленко
Муз.: Оксана Тарнівська

2. Наше гасло: "Захочеш - здобудеш",
Кредо є - Україне і Бог....
Нім не вимить тебе, де не будеш,
Охоронить від всяких тривог.

ПРИСЛІД: Станьмо гордо....

Пл. сен. П. Саварин у школі храму св. Ап. Андрія з о. мит. І. Шевцівим і мгр. Ю. Меншінським

ПРИВІТ „ЮНАКОВІ" ІЗ СПІЛЬНОГО ТАБОРУ ПЛАСТ-СУМ В АВСТРАЛІЇ

табор від Президії і Секретаріату СКВУ: „Я gratуюлю вам за сміливий почин: В „Рік Молоді" — спільний табір двох найбільших організацій молоді — Пласту і СУМ-у. Гасло „Захочеш — ЗДОБУДЕШ" знамените! Захочеш — зробиш! Захочеш — станеш, захочеш — підеш, захочеш — вивчиш, захочеш — зробиш! Кожне місце, яке не займаємо ми, займуть інші. Не чекайте, щоб вам дали, а беріть самі: знання, фахи, позиції. Нічого в житті немає даром. Все залежить від нас самих, в першу чергу. Від нашої волі, нашої працьовитості, нашої жертвенності, нашої посвяти.

Захочеш — будеш вірний Богові й Україні. Будеш говорити по-українськи, будеш брати участь в українському житті, будеш боронити добре українське ім'я у світі, одружишся з українцем-українкою, допоможеш українському народові відновити свою державу! Будьте будівничими — не матеріалом, продуцентами — не споживачами, „спортовцями", а не глядачами. Немає нічого вищого, за службу Богові і своєму народові, за вірність своїй батьківській мові, культурі! Скоб! і Гартуйсь! — поруч, Хрест і Тризуб — поруч, а тоді ніхто нас не перемаже — говорив я. Кінчав я своє слово висловом віри, що комуністична імперія неминуче упаде, і наш народ заживе вільним демократичним самостійним життям у власній державі. І відкриваючи табір словами — Скоб! Гартуйсь! пролунало голосно слово у відповідь: „Слава! Слава! Слава!"

Відвідали наші мандрівники багато міст, брали участь у церковних відправах, були учасниками різних імпрез, гостин, зустрічей. Склали вінок під пам'ятником жертвам Голоду, брали участь у концертах, виставах. Мали, навіть, змогу відвідати пластову оселю, оглянули багато церков, відвідували друзів, знайомих, пізнавали й заприязнювались з новими. Останній вечір — було колядування з цілою громадою Мельборну. Все це пов'язало їх міцними вузлами приязні, незабутніми споминами про таку далеку, але таку близьку серцю українську Австралію...

ЛИСТ З КАНАДИ

Дорогий Алексє!

Я з цікавістю прочитала Твого листа про життя українців у Польщі. Напевно його помістив у „Юнаку” Твій кузин з Нью Йорку, щоб ми, молоді, мали змогу заізнатися з життям українців у інших країнах.

Я називаюся Віра і живу у Вінніпегу, в провінції Манітоба, Канада, і хочу розказати про те, як українці влаштувалися у цій країні.

Читаючи про Ваше злиденне життя в Польщі, я зрозуміла, що жити у вільній, демократичній країні — це велике щастя!

Від часу приїзду перших поселенців до Канади минуло 90 років. Не зважаючи на великі труднощі, що їх вони мали в перших роках, завдяки своїй наполегливості, працьовитості і національній гордості, українська громада здобула в канадському суспільстві респект і політичну силу.

Як українська спільнота вона, зберегла свою національну ідентичність краще, ніж в інших країнах. Українська мова не тільки не зникає, але розвивається, а в родині через чотири покоління ще збереглися добре українські традиції, звичаї і прив'язання до рідної церкви.

Українська хата біля Вейнрайт

В усіх провінціях Канади, а є їх 9, живе понад 600 тисяч українців, найбільше в провінціях Онтаріо (понад 160 тис.), Альберта (140 тис.), Манітоба (114 тис.), Саскачеван (86 тис.), Бритийська Колумбія (60 тис.) і Квібек (20 тис.).

Релігійне життя розвивається без жодних труднощів. Українсько-католицька церква об'єднує 32 % вірних, має свого митрополита з осідком в Торонто і чотири єпархії, що їх очолює чотири єпископи: для східних провінцій, середніх, Альберти і Бритийської Колумбії. Є около 600 парафій і місійних осередків з власними церквами. Їх обслуговують священники українського походження. Богослужби правляться українською або англійською мовами. Крім світських священників є ще кілька

Пам'ятник „Українському піонері” виконаний різьбарем Левом Молодожанином в Альберті який відкрито у 75-ліття українського поселення в цій провінції Канади.

монаших чинів: оо. Василияни, Редомптористи, Студити і Ісусовці, та Сестри Служебниці і Йосафатки. При парафіях є організовані церковні братства і сестрицтва та молодечі католицькі організації. При багатьох церквах є церковні хори.

Українська Православна Автокефальна церква (20 %) підлягає митрополитові в ЗСА, має три єпархії (східна, середня і західна), трьох єпископів і 300 парафій, при яких також є церковні братства, сестрицтва і хори. Головний осідок — у Вінніпегу.

Українську мову вивчали в публічних школах вже на початку цього століття там, де були більші скупчення українських поселенців, особливо в Манітобі, Саскачевані і Альберті. Завдяки цьому українська мова ще добре збереглася в родині цих провінцій. Однак в 1916 році уряд зніс двомовне навчання і щойно в 1960 році знову почали в цих провінціях вивчати українську мову в публічних школах. Крім публічних від 1916 року позакладано багато приватних шкіл з двомовним навчанням, де крім мови вчили теж історію і культуру. Більшість тих шкіл початкові від 1 до 8 класи. У Вінніпегу є такі чотири школи. Я ходила до школи св. Миколая, що була заснована ще в 1905 році Сестрами Служебницями. Мондер, Едмонтон і Торонто мають по одній школі. Середні школи — 3 колеї для хлопців і 3 академії для дівчат — є в Йорктон, Сас., Роблін, Ман., Торонто, Онт., Вінніпег і Анкастер, Онт.

Я ходжу до академії Непорочого Серця Марії, яку провадять Сестри Служебниці. Крім цілоденних шкіл є ще багато суботніх шкіл українознавства в різних місцевостях, де живуть більші громади українців.

Уяви собі, що навіть в канадських університетах є катедри української мови, літератури й історії, а саме: в Саскатуні, Вінніпегу, Торонто, Монтреалі, Оттаві, Гамільтоні, Едмонтоні, Ванкувері, Віндзорі, Кальгарі і Ріджайні.

Щоб було тільки кому ці предмети вивчати!

Більшість цих катедр почала діяти вже після Другої світової війни — після приїзду до Канади останньої групи українських емігрантів.

Громадське життя у нас теж розвинене і гуртується біля багатьох організацій (до Другої світової війни організоване життя очолювали „Народні Доми” і т-во „Просвіта”).

**UKRAINIAN
HERITAGE ASS'N
AND MUSEUM
OF CANADA**

Експонати в Українському Музеї Спадщини в Каса Лома, Торонто

Буковинське весілля в Канаді

Більшість організацій входить в членство Комітету Українців Канади (КУК), який з черги є членом СКВУ. КУК засновано в 1941 році.

Молодь гуртується в Пласті, якого членом я є, в СУМК і ОДУМ, студенти мають свої організації. Літом ми ідемо до таборів або влаштовуємо прогульки в Скелисті гори. Минулого року я їздила на таку прогульку і при тій нагоді ми звиджували одні з найстарших українських поселень біля Едмонтону, де тепер є музей під відкритим небом, що нагадує колишнє українське село — з хатами, які будували наші піонери, крамницями, церквою і закритим музеєм. Ми також подивлялися найбільшу писанку в світі у Вегервілі і оселю оо. Василян в Мундері. Щороку їздимо на тижневий фестиваль українського фолкльору у Довфіні, що є на границі Саскачевану і Північної Дакоти. На цей фестиваль з'їжджаються канадські українці зі всіх провінцій і навіть з ЗСА. Багато приїжджих діти з мішаних родин віднаходять тут своє коріння.

В Канаді є два великі видавничі осередки української літератури, а також англomовної про Україну і українців, а саме у Вінніпегу і Торонто.

Головні часописи: „Канадійський фермер”, який вперше почав виходити ще в 1903 році, „Український Голос”, і „Канадійський Українець” (колись „Канадійський Русин”) та багато інших журналів і часописів. У більших містах є українські радієві і телевізійні програми. З ними пов'язані різні мистецькі групи, хори, театральні і танцювальні ансамблі. В Канаді є багато мистців-малярів і різьбарів та письменників, що не тільки знані серед українців, але і в канадському суспільстві, як наприклад славний мистець-маляр Курелик.

За п'ять поколінь нащадків тяжко працюючих фермерів, шахтарів і фабричних робітників виросло багато професіоналістів, що беруть участь не тільки в українському громадському житті, але і канадському.

В сільському господарстві залишилося ледви 12 % і 25 % фабричних робітників зі всіх працюючих канадських українців, а решта — це вже середня кляса професіоналістів з вищою освітою.

В державній легіслятурі ми маємо тепер трьох сенаторів і дев'ятьох послів, в провінційних урядах, дев'ять міністрів і 25 послів.

Українцями з походження є губернатор провінції Саскачеван і посадники міст Вінніпегу, Едмонтону, Ошави, Віндзору і Кенори. Є тепер кому обороняти добре ім'я української канадської спільноти, що своїм потом і кров'ю освоювали канадські прерії та за 90 років дали поважний вклад в економіку Канади.

Українські поселенці очищують терен під ріллю

Мій батько є архітект і працює для великої будівельної фірми, а мама вчить в середній публічній школі математику. Після закінчення середньої школи я хочу студіювати прикладне мистецтво, і буду

Пашпорт української імiгрантки до Канади з 1923 р.

старатися також доложити малу цеголку до будови кращого майбутнього української і канадської громади.

Може колись і ви дочекаєтеся свого гідного місця, як українці, у польській спільноті, а може повернетеся на свою рідну Лемківщину і там будете творити своє власне, українське, майбутнє.

Цього щиро вам всім у Польщі, бажаю.

Віра.

КРАЇНО МОЯ ДОРОГА!

Скільки ти досі
Перейшла — спершу
Розвиток й славу
На перехресті світовому. Опісля
Плюндрування турків, татарів,
Неволю твоїх козаків. Відтак
Загарбання ляхами...
Знасилювання...
Голод москалів!
Та
Гострий біль
Німецької підківки.
А сьогодні?
Сьогодні
Саме серце Твоє запалало
Під Києвом
В Чорнобилі!

Сказано,
„Нуклеарна аварія“
За кордоном:
„Необчислимим пропорцій!“
Хмара небезпеки
Кулю земну обвела.
Світова трагедія.
— РАДІАЦІЯ —
Тільки нарід Твій
Цього не знає... Наслідки
Твоїм внукам, правнукам.
Україно дорога,
Коли закінчатся Твої
Терпіння — муки?
Чи не заслужила Ти собі
На краще життя?...
пл. сен. Марта Восвідка
Ріно, Невада

СИЛА ЛЮБОВИ

Цікаві листи одержував мій тато з різних країн світу від осіб, до яких попала ікона його роботи, виконана словами „Бог — Любов”, 79 мовами. Але мабуть, найбільше цікавий і небувалий лист, надісланий бувшим комуністичним терористом. Лист описує подію, яка трапилася під час війни у В’єтнамі.

Комуністичні війська Північного В’єтнаму пішли в наступ, і фронт все ближче підсувався до південно-в’єтнамського містечка. Кожного дня гук гармат ставав все голосніший, видавався все ближчим. Крутими гірськими дорогами, які минають містечко і йдуть далі, суне безконечна колона біженців. У кожного горстка скромного багажу чи особистого майна — одні несуть на плечах, інші тягнуть у возиках, дехто жене поперед себе невеличке стадо корів та биків. Час до часу люди відходять набік з дороги, щоб пропустити авто з раненими вояками, яких не встигають підбирати американські вертольоти. Колона біженців також зупиняється і робить місце американським танкам і транспортам війська, які поспішають на північ, на фронт.

В містечку панує неспокій, метушня. Мешканці готуються до неминучої евакуації, щоб самим прилучитись до безконечної колони біженців, метою яких добратися до американських воєнних баз, розкинутих над берегами моря. Кажуть, що за день-два в містечку будуть комуністичні війська В’єтконгу. Більшість мешканців містечка — це християни, а при цьому — свідомі антикомуністи. Вони розуміють, що їх чекає з рук „визволителів”.

Чимало людей зібралося в місцевому храмі, щоб просити Бога помічі та рятунку. Службу Богу правив старенький священик, якого навіть місцеві нехристияни шанували за віддану службу для народу. Темою своєї проповіді священик вибрав християнську любов. Повчаючи про силу і значення цієї найбільшої Божої Заповіді, священик вказував рукою на ікону „Бог — Любов”, яка прикрашувала стіну вівтаря. Палкими словами, натхненими Святим Духом, священик додавав присутнім сильну віру і надію та благословив їх у далеку, незнану дорогу. Його голос лунав авторитетно і переконливо, але одночасно ніжно і ласкаво.

Після Служби Божої вірні попрощалися зі священиком і вийшли з храму. В середині залишилося двоє, зовсім не знайомих юнаків, одягнених у довгі плащі. Вони несміло підійшли до священика.

Обережно поклавши на підлогу гранати, юнаки упали перед ним на коліна, ридали і просили прощення. Від незнайомих юнаків священик довідався, що вони прибули на спеціальну місію, а саме: гранатами забити священика і його діяльних парафіян. Плянуючи це завдання, терористи були приготівлені втратити власне життя. Однак, слухаючи проповіді священика про велич, ласку й милосердя Любови, вони відчували, що якась сила, невидима, але більша від них самих, роззброїла їхні жорстокі наміри. Досі незнаний їм Бог, якого раніше рахували найбільшим ворогом, тепер став для них чимсь близьким, любим та живим — володарем Неба і землі, який прощає навіть найбільші гріхи і забуває їх, коли людина приходить до нього з покаєнням та обіцяє поправитись. Неначе тяжкий камінь спав їм з серця, і вони відчували, що Бог їх помилював, щоб врахувати в число своїх любих дітей, які сподіваються від нього найбільшої нагороди — вічного, щасливого життя. Старенький священик, якого ще недавно ненавиділи і хотіли вбити, тепер став для них рідним братом.

Зі сльозами радості і щастя старенький священик обнімав загублених синів, яких сила Любови навітнула до Бога. Юнаки просили священика, щоб тікав з містечка і разом з ними добирався до американських баз. Але він передав їм свою книгу Святого Письма і, розцілувавши, поблагословив у дорогу. Однак пояснив, що мусить лишитися у містечку, бо як пастир свого стада, його місце тут, серед нього, а, зокрема, серед старших і немічних, які не матимуть сили вирушити в далеку, тяжку дорогу. „Нехай діється воля Божа”, — додав з виразом надії і відваги.

Сьогодні обидва юнаки перебувають в Америці. Там охристілись, і один з них став священиком з вірою, що колись, як дасть Бог, повернеться у рідний край, щоб заступити місце старенького душпастиря, який мав згинув з рук комуністичних терористів, а який силою Любови врятував їх від пекельної брами та вічної смерті.

Аня Денисенко, 17 років.

Аня Денисенко, 17 р., випускниця матрикільційних курсів в Параматі, НРВ. Її твір „Сила Любови” нагороджений третьою нагородою (30.00) на 8-му конкурсі молодечої творчості, який проголосив Літературно-мистецький клуб ім. Василя Симоненка в Мельборні. 14.7.85.

ЧИ ЗНАЄШ ТИ ПРО УСП

СТОРІНКА ПРО УЛАД СТАРШОГО ПЛАСТУНСТВА

ПРОГОЛОШЕНО МІЖКРАЙОВУ ТОВАРИСЬКУ ЗУСТРІЧ УСП!

КОЛИ: 1 — 5 СЕРПНЯ 1986

ДЕ: ПЛ. ОСЕЛЯ „НОВИЙ СОКІЛ”

В ПРОГРАМІ: СПОРТОВІ ЗАЙНЯТТЯ, МАЙСТЕРНІ, ВЕЧІРКИ, ДИСКУСІЇ, ТЕРЕНІВКИ, ВАТРИ ТА БАГАТО НЕСПОДІВАНОК

ДАЛЬШІ ІНФОРМАЦІЇ: ГОЛОВНИЙ БУЛАВНИЙ УСП С.П. ПАВЛО НЕБЕСНИЙ, ОХ

PAVLO NEBESNY APT. 13 214 GLOUCESTER ST. OTTAWA, ONTARIO, CANADA K2P 0A8

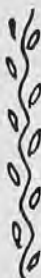
КУРІННІ ЮВІЛЕЇ В 1986!

60-ЛІТТЯ

„ТІ, ЩО ГРЕБЛІ РВУТЬ”

Курінь старших пластунок „ТІ, ЩО ГРЕБЛІ РВУТЬ” був заснований на Україні 1926 року. Під час II-ої Світової Війни курінь був відновлений і перепроводжував табори в Україні. По війні курінь був знову відновлений в Німеччині, а пізніше у Північній Америці. Греблівська курінна традиція витворилася на підставі твору Лесі Українки „Лісова Пісня” і гуцульського фольклору. Повний зміст назви куреня звучить: „Ті що греблі рвуть на застоялих водах громадського життя”. Від самих початків курінь поставив собі за завдання провадити виховну працю з новачтвом і юнацтвом, та організувати і переводити табори.

„ЧЕРВОНА КАЛИНА”

Курінь старших пластунок „ЧЕРВОНА КАЛИНА” належить до „ЗАГОНУ ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ”, який складається зі сеньйорського та старшопластунського куренів. Перед розв'язанням Пласту в Україні, курінь посвятив свій прапор на горі Маковіц. Загін взяв собі за мету продовжувати військові традиції і боротьбу за незалежність України. Згідно з тим, після розв'язання Пласту, члени цього куреня, майже в цілості включилися в ОУН. „ЗАГІН ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ” відновлено після Другої світової війни. Курінь старших пластунок пішов у своїх зацікавленнях та праці за куренем сеньйорів. Він продовжує традицію своїх старших друзів і також поширює спортові табори та змагання.

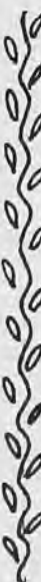

40-ЛІТТЯ

„БУРЛАКИ”

Бурлаки це люди, що люблять шукати нестоптанних стежок і мандрувати. Головна діяльність Бурлак — це бурлакування. Більшість Бурлак живе в Америці і Канаді, хоч деякі члени є розкинені по інших континентах. Ватага „Бурлаків” від початку існування займається мандрівництвом і лещетарством, звичайно у формі таборів для юнацтва і старшого пластуна. Кожного року Бурлаки організують лещетарські табори на терені Північної Америки, як теж проводять літні табори — гірські або водняні.

„ХРЕСТОНОСЦІ”

Курінь старших пластунок „ХРЕСТОНОСЦІ” належить до т. зв. „ОРДЕНУ ХРЕСТОНОСЦІВ”, до складу якого входить 20-ий курінь УПС-ів. Обидва курені Ордену об'єднані спільною традицією, спільними завданнями, характером пластової праці та спільним проводом в особі „Великого Майстра Ордену”, хоч оба курені мають свої курінні проводи. В 1971 році, цей курінь відновив свою працю, коли п'ять старших пластунок зійшлися та відновили ідеї тих, які почали ту працю. Мета Ордену Хрестоносців є теоретично і практично працювати над розбудовою пластової виховної методи. Хрестоносці присвячують найбільше своєї наснаги виховній праці при станіях і на таборах. Традиції та звичаї, які розпочали основники куреня, далі плекають: Ялинка, Рейд Хрестоносців, і т.д.

БУРИВЕРХИ”

У Міттенвальді, в 1946 році, 6 старших пластунок рішили створити свій власний гурток. На назву цього нового куреня: „БУРИВЕРХИ”, вплинули три речі: довкілля, їхні переживання та їхня фантазія. БУРИВЕРХИ займалися виховною працею та займалися санітарною спеціалізацією. Загальна ціль БУРИВЕРХІВ і надалі важна — вони поборюють всі труднощі життя, а поза тим курінь займається виховною працею в юнацтві та новачтві. Курінь має три ступені: кандидатка — Рачник, членка в першому році по прийнятті до куреня — Драбинник, повноправна членка — Буриверха. Курінь є готовий щоб його перебрала група старших пластунок які шукають куреня в якому вони встановлять провідну силу.

„ЧОТА КРИЛАТИХ”

Основники куреня „Чота Крилатих” вибрали назву для свого куреня з широко відомої в Україні пригодницької книжки „Чота Крилатих”. Курінні звичаї та назви взяли також з тієї самої книжки. Провідником куреня УСП і УПС є „Великий Крук”. Курінь УПС це „Ключ-Ворона”, а курінь старших пластунок це „Ключ-Чайка”. Курені названі так у пам'ять двох членів куреня УСП-ів, які вже з Німеччини вернулися у підпілля на Україну. Їхні псевда в курені були саме: „Ворона” і „Чайка”.

ЧВЕРТЬ СТОРІЧЧЯ КОСМІЧНОЇ ЕРИ

Цього року світ вступив у 25-ліття космічних досліджень. Минуло чверть століття від тоді як Юрій Гагарін та Алан Шепард вперше полетіли в простори всесвіту, щоб відкрити нові світи, як колись Христофор Колумб шукав за новою землею.

І які підсумки? — Як далеко ми зайшли за тих 25 років?

— Наші астронавти були на місяці, привезли багато матеріалів для дослідів.

— Ракета „Вояжер-2” облетіла Марс, тепер буде облітати Уран і посилати нам детальні, дуже цікаві й важливі знімки.

— Протягом минулого й цього років вилетіли ракети назустріч кометі Галія, щоб докладно її прослідити.

— Підготовляється конструкція космічного корабля з повним самостійним устаткуванням, включно до городництва та садівництва. І це вже буде в 1990 році.

— 20 випусників Станфордського університету коло Сан Франціска заповнили листу охочих заплатити поодинокі по 50,000 доларів за подорож на міжпланетарному кораблі „Фенікс”, що вже почав будуватися. Корабель має облетіти 8 разів землю. Це має статися 12-го жовтня 1992 року — саме 500 років після того, як Колумб відкрив Америку.

— А ось „Піонер — 1”, висланий в орбіту 16-го грудня 1965 року, відсвяткував свою 20-ту річницю в соняшній орбіті, і тим став найстаршим „живучим” сателітом. „Живучим” тому, що зі шістьох інструментів, вложений в сателіт, два ще досі працюють. „Піонер” пролетів 12 білльонів миль в своїй орбіті.

— Також говориться про комунікацію двох міжпланетних кораблів — „Вояжера-2”, що має пролітати коло Урана і „Гіотто” що ось-ось буде наближатися до самого ядра комети Галія.

Комунікація між кораблями й землею тим важлива, що вчені та інженери на землі мусять знати докладно позицію кожного корабля та чи інструменти на кораблі працюють. Вони мусять вислати інструкції та одержати відповіді, щоб упевнитися, що в міжпланетному кораблі все в порядку і експерименти будуть провадитися.

Л. Шанта

ОСВІТА

HIGH SCHOOL
UKRAINIAN LANGUAGE AND CULTURE
SUMMER SESSION
JULY 2 - AUGUST 3

SPONSORED BY
ST. JOHN'S INSTITUTE

ОСВІТА 1986
Інститут св. Івана
439-2320/439-0989

ОСВІТА 1986
Літні Курси Українознавства
2-го липня — 3 серпня

ІНСТИТУТ СВ. ІВАНА спонзорує Курси Українознавства від 2 липня до 3 серпня 1986 в приміщеннях Інституту Св. Івана в Едмонтоні.

В програмі курсів: українська мова, включаючи мовлення; культура й мистецтво.

Лекції даватимуть запрошені лектори.

У програмі передбачені прогулянки, спорт. Будуть також нагороди за найвищі успіхи. Відбувши курс, курсанти дістають кредити від Департаменту Освіти за українську мову — (10, 20 і 30) на рівні середньої школи.

Учасники на курсі здобувають багато творчого досвіду, а до того й культурне українське середовище — зустрічі з ровесниками приносять їм багато приємності.

Звертаємося до українських організацій і родин спонзорувати участь бажаним взяти участь у курсах.

Про дальші інформації та аплікації просимо звертатися:

St. John's Institute
11024 — 82 Avenue
EDMONTON, Alberta T6G 0T2
Phone: 439-2320/439-0989

ПЕРШІ ВИДАННЯ „ДУМИ”

Новозаснована українська музична фірма „Дума” недавно випустила в світ свої перші два видання — ноти до шістьох пісень Олеса Кузишина і ноти до українського гімну „Ще не вмерла Україна”.

Пісні Олеса Кузишина вперше появились на платівках популярного вокально-інструментального ансамблю „Іскра”. Тепер, перший раз, виходять вони друком в аранжерівці, яку можна приміняти для кількох різних інструментів. В нотах включено мелодію з текстом для голосу чи сольового інструменту, фортепіанову партію для акомпаньєменту чи сольової гри, як також і акорди, вставлені понад мелодію, для акордеоністів, органістів, гітаристів ітд. До збірки „Пісні з репертуару Іскри” входять такі твори: „Ти моя” і „Сумерк” з першої платівки „Іскри”, „Іскра”, „Дай мені серце” і „Люди” з другої платівки ансамблю, та „Вкраїно моя чарівна” з найновішої платівки „Іскри” — „Мандрівка по Україні”.

Гимн „Ще не вмерла Україна” на слова Павла Чубинського і музику Михайла Вербицького пов’язується в аранжерівці Олеса Кузишина, яку зможуть вживати вокалісти та інструменталісти на різних рівнях музичного заавансовання. Ці ноти можна використати для інструментального виконання гімну, як також для акомпаньєменту вокалістові.

Музичне видавництво „Дума” було засноване з наміром хоч трохи доповнити, на жаль, невеликий склад друкованої української музики поза межами України. В майбутньому заплановано видання нових пісень композиторів, які проживають і творять на еміграції. Хоч деякі пісні цих композиторів час від часу появляються на платівках, вони майже ніколи не виходять друком і після появи платівки більше не виконуються. З часом ці пісні цілком відходять у забуття, а з ними плоди багатьох талановитих композиторів і авторів.

Рівнож видавництво „Дума” планує видавати нові пісні з України, які рідко доходять до нас на еміграції, але своєю красою і відмінним стилем завжди захоплюють і чарують нас.

Видавництво „Дума” надіється, що „Пісні з репертуару Іскри” і ноти до українського гімну „Ще не вмерла Україна” знайдуть собі місце в багатьох українських домах і простелять стежку до постійного видавання нових українських пісень. Ці видання можна набути в усіх українських крамницях або замовити безпосередньо поштою:

„Пісні з репертуару Іскри” — 7.00 амер. дол.

„Ще не вмерла Україна” — 3.00 амер. дол.

В ціну включений кошт пересилки. Замовлення висилати на адресу:

Duma Music Inc.

27 Leick Avenue, Carteret, NJ 07008

Tel. (201) 969-3416

АТРАКЦІЯ ДЛЯ ФІЛАТЕЛІСТІВ НА ВИСТАВЦІ СУФА „ЗОННЕНЦУГ — ФІЛЯ 86”

Вже одинадцятий раз Союз Українських Філателістів Австрії (СУФА) цього року організує виставку поштових марок з приводу від'їзду „Поїзду Сонця” для калік і призначує чистий прихід своєї філателістичної акції на харитативні цілі цієї організації справжньої любови до ближнього.

Цьогорічний 22-ий „Поїзд Сонця” від'їжджає 29 травня з віденської південної залізничної станції і 360 калік різного віку матимуть можливість під час чотироденної тури поїхати через Австрію, Федеративну Республіку Німеччини, Ліхтенштайн і Італію, аж цей поїзд 1 червня знову повернеться до Відня.

Цього року виставка поштових марок СУФА з приводу від'їзду „Поїзду Сонця” мала назву „Зонненцуг—Філя 86”: і відбувалася в четвер 29 травня в спеціальній почекальні на віденській південній залізничній станції.

Ця „Зонненцуг—Філя” була кульмінаційною точкою всіх досі зорганізованих філателістичних виставок з приводу від'їзду „Поїзду сонця”, бо на ній збирачі поштових марок знайшли цілий ряд дійсних атракцій. Австрійський двомовний німецько-український спеціальний поштовий штемпель зображує залізницю, яка була у вжитку коло 1910 року. Крім того бачимо герби столичних міст колишніх австрійських коронних країн Галичини і Буковини, Львова і Чернівців, і як зв'язок до участі поштової адміністрації Об'єднаних Націй для калік. Чотирокольорова святочна коверта подібна до штемпля, тільки на ній видніють ще львівська і чернівецька ратуші. Австрійський спеціальний поштовий штемпель та образ на святочній коверті нарисував і намалював австрійський мистець Александер Сікстус фон Реден, про якого пишемо.

Поштова адміністрація Об'єднаних Націй у Відні вже другий раз була заступлена на „Зонненцуг—Філя” і з того приводу випустила для збирачів поштових марок одну із дуже популярних т. зв. „білих листівок” і пропам'ятний штемпель. Цей штемпель нарисувала малярка Гунді Грог.

На пропам'ятному штемплі УНПА — Відень для „Зонненцуг—Філя 86” бачимо малий поїзд, з якого вилітає голуб, тримаючи олійну галузку в дзьобі а також сонце із промінням.

Перший раз допомогова організація Об'єднаних Націй для дітей ЮНІЦЕФ брала також участь в імпрезі СУФА. ЮНІЦЕФ випустив листівку з кольоровою фотографією ікони Богоматері з

української греко-католицької церкви св. великомучениці Варвари у Відні. На штемплі ЮНІЦЕФ бачимо також поїзд.

Частину чистого приходу з продажу згаданих листівок ЮНІЦЕФ призначила на харитативні цілі організації „Поїзду сонця” для калік.

АВСТРІЙСЬКИЙ МИСТЕЦЬ ВИКОНАВ ПРОЄКТ СПЕЦІАЛЬНОГО ПОШТОВОГО ШТЕМПЛЯ ДЛЯ СУФА

Союзові Українських Філателістів Австрії (СУФА) знову вдалося здобути відомого австрійського мистця, який виконав проєкт спеціального поштового штемпля для СУФА. Александер Сікстус фон Реден, мистець молодшої генерації, нарисував спеціальний поштовий штемпель для виставки СУФА з приводу від'їзду „Поїзду сонця” для калік під назвою „Зонненцуг—Філя”.

А. Сікстус фон Реден народився 1952 року у Відні. Він студював мистецтво і від 1970 року виступав на 25 персональних і 24 групових виставках в Австрії, Німеччині, Польщі та Італії.

Багатосторонній і кілька разів нагороджений мистець — між іншим одержав нагороду графічної „бієналі” в Кракові і став членом італійської академії мистецтва — є також відомий автор книжок і співпрацівник численних австрійських і чужомовних газет та радіостанцій.

Реден є приятелем етнічних груп в Австрії і має приятельські стосунки з представниками української громади у Відні і часто приходить на імпрези „віденських українців”.

В своєму проєкті для спеціального поштового штемпля з приводу виставки, мистець реалізує це у надзвичайній формі: бачимо поїзд, що був уживаний в 1910 році у королівсько-мадярських державних залізничних лініях. Під ним видніють герби столичних міст колишніх коронних країн австрійської монархії Галичини і Буковини — Львова і Чернівців. Зв'язок до участі поштової адміністрації Об'єднаних Націй у Відні творить емблема Об'єднаних Націй для калік.

Реден виконав також проєкт для святочної конверти — на кольоровому малюнку бачимо ратуші Львова і Чернівців.

Б. Я-кий

ЯК МИ ЇХ БАЧИМО???

Рисунок виконав Юрій Карбоньє

НОВІ ПЛАТІВКИ

В останньому часі появилось кілька платівок з українською фортепіановою музикою. В грудневому числі „Юнака” була згадана перша платівка піаністки Юліани Осінчук, а в цьому числі хочемо звернути вашу увагу на ще три платівки видатних українських піаністів, на яких записано твори українських композиторів.

Роман Рудницький

Роман Рудницький є одним з видатних українських піаністів, який постійно концертує по цілому світі. Він виграв цілий ряд престижних нагород за свою гру, між ними ньюйорську нагороду Левентрита, а також перші місця у різних фортепіанових конкурсах. Від 1972 року викладає на фортепіановому факультеті музичної школи Дана при Янгставн університеті.

На платівці Рудницького, крім творів Бетовена, Шопена, Лішта і Дебюссі, записані три уривки Якова Степового і соната Антона Рудницького — батька Романа. Платівку „Роман Рудницький — піаніст” можна замовити, звертаючись до:

Mrs. Maria Rudnysky
1030 Route 37 West
Toms River, N.J. 08753

Дарія Гординська-Каранович

Відома учителька і колишня президентка Українського Музичного Інституту Америки, Дарія Каранович, випустивши в світ цю свою першу платівку, завершила різноманітну і успішну кар'єру як концертної піаністки. Ще на рідних землях вивчала гру на фортепіані у видатного українського композитора

Василя Барвінського, а пізніше у Відні під наглядом Едуарда Штаєрмана, Павля Вайнгартена і Еміля фон Зауера. Виступала часто в різних містах Європи, а після приїзду до Америки концертує і тут.

На платівці Дарії Каранович маємо нагоду почути твори В. Барвінського, М. Лисенка, Н. Нижанківського і Л. Ревуцького. Платівку можна набути в усіх українських крамницях.

DARIA HORDYNSKA — KARANOWYCZ

UKRAINIAN PIANO MUSIC

Таїса Богданська

Таїса Богданська започаткувала свої фортепіанові студії у Станиславові, в класі Тетяни Лепкої, а далі у Львові в Романа Савицького. У віденській консерваторії продовжувала студії у Ганса Нефа, Андрія Королкова і Роланда Рауперстраха. Прибувши до Америки в 1952 році, зі запалом увійшла в українське музичне життя як учителька Українського Музичного Інституту Америки, а від 1979-1981 років рівночасно як президентка УМІ.

На платівці Таїси Богданської, крім творів Мендельсона, Шуберта і Шопена, записані твори українських композиторів М. Лисенка, В. Косенка, В. Довженка, М. Колесси і А. Кос-Анатольського. Платівку можна набути, звертаючись до:

Taissa Bohdanska
138 Eastern Parkway
Newark. N.J. 07106

Пластова молодь повинна зацікавитись цими унікальними взірцями нашої музичної спадщини. Піддаємо таку думку тим юнакам і юначкам, які вивчають музику в школі. Якщо у вашій школі є музична бібліотека, закупіть ці платівки і подаруйте бібліотеці. Це знаменитий спосіб, щоб познайомити чужинців з українським музичним мистецтвом.

Олесь Кузишин

З ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ В БРАЗІЛІЇ

СУБОТНЯ ШКОЛА В КУРІТІБІ ПРИ ХЛІБОРОБСЬКО-ОСВІТНЬОМУ СОЮЗІ

Школа існує понад 20 років. У ній діти мають змогу набути елементарне знання з української мови, а також і невелике знання з історії та географії України. Заходами жіночої організації при цьому Союзі відбуваються різні курси: вишивки, писання писанок, різьби на дереві та інші. Вчительками у школі є члени жіночої організації, які працюють безкоштовно.

Привіт редакції „Юнака” від учнів та учителів Суботньої Рідної Школи в Курітібі яку веде Жіноча Організація ХОС Українського Бразильського Клубу з директоркою Євгенією Мазепою

Вони бажають передати свої вміння молодшим поколінням.

Праця у цій школі була дуже трудна через невідповідне приміщення. Під час дощів долівка була залита водою, вода капала на голови учнів і вчителів. Поправа даху не давала позитивного висліді. Велика зала в цьому старому будинку поділена на „кімнати”

Свячення пасок в Рідній Школі в Курітібі-Парана

Великдень у Рідній Школі в Курітібі-Парана Суботня Школа під опікою Жіночої Організації при ХОС Українсько-Бразильського Клубу
Квітень 1986 року

пів-стінами під час лекцій не давала змоги вчителям зберігати потрібну тишу й атмосферу. В будинку не було стелі, долівка його — цемент, а тому діти взимку перестуджувалися, а влітку терпіли від спеки й задухи, бо не було вентиляції. Це приневолило вчителів „перекочувати” до будинку ХОС-у. Вчительки примістились з дітьми в бібліотеці, в музеї, у кімнаті жіночої організації, в канцелярії ХОС-у та по всіх вільних кутках.

Не зважаючи на всі ці перешкоди, їхня праця не йде на марне. Багато нашої молоді вміють читати й

розмовляти українською мовою. Учні стали творцями бразилійської т. зв. Фолкльорної Групи.

Але тепер, завдяки Управі ХОС-у, яка здобула фонди, продавши землю, і жертводавцям, зокрема заходам колишнього голови ХОС-у Іларія Безручка Суботня Школа має новий будинок.

19-го березня ц.р. було урочисте відкриття будинку Суботньої Школи. Були присутніми священники православний і католицький, батьки учнів та представники організацій. Директоркою Суботньої Школи є Євгенія Бовкаловська Мазепа.

Подано за Ангелиною Добрянською-Чечко

ХІІІ КОНГРЕС УКРАЇНСЬКО-БРАЗИЛІЙСЬКОЇ МОЛОДІ

У днях 1-го 2-го лютого ц.р. в Кампо Моврон, Парана, у парафіяльній залі Української Католицької Церкви Христа Царя, відбувся ХІІІ Конгрес Української Молоді. Приїхали на цей з'їзд приблизно 600 молодих делегатів з різних міст Бразилії.

Марія Мельницька врочисто відкрила Конгрес та привітала присутніх. Відспівано український і бразилійський гимни, які грала міська оркестра, а потім пісню „Ми ростем, ми надія народу”, що є гимном української молоді в Бразилії.

При почесному столі сиділи Кир Єфрем Кривий — Єпарх УКЦеркви в Бразилії, Йосиф Почапський — посадник міста Кампо Моврон, Жілберто Ажіберт — посадник міста Прудентополя, о. Діонісій Ляхович — ігумен Великої Семінарії оо. Василіян у Курітібі, проф. Оксана Борушенко, д-р А. Антонюк — голова Української Центральної Репрезентації в Бразилії та Д. Гавдида. Юнак Микола Гнида прочитав протокол останнього з'їзду, який відбувся минулого року

Делегація молоді з Курітіби і Понта Гросса під час ХІІІ Конгресу Української Молоді

в місті Іваї. Представники майже 60 околиць, вітали присутніх та представляли свої делегації. Проф. О. Борушенко виголосила доповідь на тему „Українська імміграція в Бразилії“, Й. Почапський — „Молодь в культурно-соціальному оточенні“. Він сказав, між іншим, „що ми, молоді, повинні більше зберігати свою українську спадщину“. Д-р А. Антонюк виголосив доповідь на тему „Молодь у політичному оточенні“. Він сказав що „потрібно якнайбільше українців у бразилійському уряді“. Потім була велика дискусія, у якій взяли участь численні присутні представники політичного і суспільного життя.

О. Д. Ляхович мав доповідь про релігію, темою якої присутні були дуже зацікавлені.

В художній частині виступали фолклорні групи „Зоря“ з Іраті, „Весна“ з Ронкадор, „Полтава“ з Курітіби. А на кінець вечора відбувся баль, що пройшов у дуже гарній атмосфері.

В неділю рано, 2-го лютого, Владика Є. Кривий відправив Архиерейську Службу Божу і виголосив зворушливу проповідь. Після Богослуження було продовжено працю Конгресу. Ж. Насіменто розповів про свою участь на I Конгресі Українського Студентства в Торонто.

Під час перерви Молодеча організація КЛЕМ роздавала присутнім свій інформативний журнал, що появився з нагоди 40-ліття існування організації.

Вирішено, що наступний Конгрес відбудеться у лютому 1987 року. Його влаштує КЛЕМ при ХОСі й УБК у Курітібі.

Цей з'їзд виявив, що наша молодь міцніє і розвивається для добра українського народу.

* * *

В січні ц.р. бразилійський журнал „Географіка юніверсал“, що виходить раз на місяць, помістив обширний репортаж про українців у Бразилії. Написано також про українську молодь, яка походить з 3-го й 4-го покоління, але і далі зберігає свою спадщину.

Також поміщено знімки танцювальних ансамблів „Барвінок“ і „Полтава“. На обкладинці журналу є світлина трьох членів фольклорної групи „Барвінок“: Корнелій Шмулик, Сілмара Павлузик й Мірна Волошин. Цей журнал багато зробив для української справи у вільному світі.

Корнелій Шмулик

Делегация молоді з Курітіби і Понта Гросса на XIII Конгресі Української Молоді в Кампо Маврон

Це є обкладинка бразилійського журналу „Географіка Юніверсал“ Корнелій Шмулик, Сілмара Павлузик й Мірна Волошин.

БРАВО, СІДНЕЙСЬКІ ПЛАСТУНИ!

У Сіднеї українські пластуни добре знані як першуні у плавацьких змаганнях, організованих скавтами AASE тобто Association of Australian Scouts in Exile, (Спілка Австралійських Скавтів у Екзилі). Плавацькі зустрічі відбуваються щороку, як і змагання у

Голова AASE мадярський скавт Ковакс передає чашу сіднейському станичному Михайлові Саракулі

вмілостях табірництва та зустрічі з атлетики. Саме в цих змаганнях, які відбулися в неділю 23-го лютого ц.р. о 6:30 вечора, участь брали литовські, мадярські, російські, латвійські скавти та українські пластуни.

ст. пл. Віктор Голубинський поринає у воду

Пластуни змагалися окремо в плаванні в різних стилях, наприклад, у вільному стилі (фрістайл), горілиць (бек строк) чи плаванні метеликом (батерфлай), а також групами в штафетах.

Ст. пл. Олександра Сивак демонструє найновішу моду в купелевих строях

Новак Симон Кужіль поринає у воду

гробу, який стоїть перед іконостасом. Коло 11-ої години пластуни, сумівці і Марійська дружина починають стійки при Божому гробі.

Вечором церковний хор збирається в церкві і співає псалми. Надворі є темно, а в церкві світяться свічки і лише кілька світел. Після цього священник відправляє Єрусалимську утрєню. Вона є тим цікава, що в ній вживають старі жидівські напиви і мелодії, які рідко можна чути в наших українських церквах.

У Велику Суботу священники пізнім пополуднем починають святити паски, а пластуни, сумівці і Марійська Дружина продовжують стійки при Божому гробі. Хоча Великодня ще офіційно нема, всі люди вітаються словами „Христос Воскрес!“ і взаємно бажають веселих свят.

В неділю відправи починаються дуже раненько. В 5:15 люди збираються в церкві на Воскрєсну Утрєню. Священник відмовляє кілька молитов, а потім всі люди виходять з церкви і укладаються в процесію. Нею провадять три вівтарні дружинники, котрі несуть хрест і свічки. За ними ідуть шкільні діти і парафіяльні дружини і організації. Потім ідуть священники, несуть св. Євангеліє і Монстрацію, а слідом решта парафіян і гостей.

Тому, що наша парохія є одинока в околиці, в якій відправляється Утрєня під час сходу сонця, люди приїжджають з інших міст і парафій, щоб по „старо-крайовому“ привітати Христове Воскрєсіння.

Після Утрєні два священники правлять Службу Божу. Два роки тому, коли ще в нашій церкві було трьох священників, було дуже цікаво послухати Великодне читання Євангелії. Кожне речення читалося в трьох мовах: по-українськи, по-англійськи і тому, що наш обряд був колись знаний як греко-католицький — по-грецьки.

Після Служби Божої, побажавши собі взаємно „Христос Воскрес!“ всі люди розходяться „на свячене“. (Я думаю, що ми українці, найбільше їмо під час Великодніх Свят — все у когось є гостина, під час якої треба покушати всього свяченого і по одному кусочку кожного солодкого...)

Коло 1-ої по полудні починається головна атракція дня для дітей і молоді — виводження гагілок. Ці гагілки виводять новачки, юначки і сумівці на подвір'ї коло церкви. Цьогорічні гагілки хоч тривали недовго, були дуже успішні. Найперше новачки 24-го гнізда виводили традиційні гагілки і веснянки, на-

Пл. прих. Адам Гапій з помпою на обливання понеділок

Учасники гагілок в Ньюарку: з ліва на право пл. розв. Марко Лисинецький, Рома Кігічак, Лада Гапій, пл. нов. Дора Гапій, пл. розв. Дам'ян Гандзій, пл. уч. Таня Стахів і Таня Кігічак

приклад „Жучок“ чи „Посаджу я грушечку“. Потім виводили ми, юначки. До цих гагілок ми підготовлялися тижнями, зустрічаючися в домівці чи в шкільній залі на проби кожної середи. Хоча родичам, гостям і парафіянам було приємно на нас дивитися, нам було ще більше приємно ці гагілки виводити. Наша зв'язкова пл. сен. Божена Полянська, попросила чотирьох юнаків — пл. розв. Дам'яна Гандзія з 5-го курєня, пл. розв. Марка Лисинецького, Мака Дулина і Марка Боднара з 47-го курєня — щоб бігали поміж нами і пробували нас замішати.

Їм це вдалося. При кінці хлопці по одній підносили дівчат і відносили їх на другий кінець подвір'я. Наші гагілки додали ще більше Великодньої атмосфери до свят.

Другий день Великодня „обливаний понеділок“, є одним із моїх улюблених днів свят. Це є один день в році, в якому нам вільно обливати всіх і вся, без того, щоб хтось нам звернув увагу. На жаль, багато людей в понеділок працює або має науку, і цей звичай обливання забувається. Але в нас в Ньюарку, все ще є молодь, яка цим звичаєм насолоджується. Цього року, після Служби Божої, в дев'ятій ранку, діти та молодь бігали з пляшками і склянками та обливалися. Спочатку мами наказували дітям: „Лише на ноги — лише на ноги!“, але коли старші пані позичали від нас воду і одна другу обливали, то вже тяжче було нам звертати увагу. Мій брат Адам змайстрував помпу, яка „стріляє“ водою на віддалі 4 — 5 стіп. Адам був приготований обливати всіх, а спеціально отця. Адам не передбачив, що отець обернеться, і виляє йому на голову цілу літру води!

Водна битва продовжувалася не лише коло церкви, але й вдома. Вдома є та вигода, що в кухні маємо кран, і можна вживати баняки і мидниці, як водну артилерію.

Вкінці хочу запросити всіх до церкви св. Івана Хрестителя в Ньюарку на дев'яту годину ранку в обливання понеділок на наступний рік, щоб продовжувати один з наших українських звичаїв.

Прошу привезти з собою власну артилерію!

СКОБ!

пл. розв. Лада Гапій
44-ий Кур. УПЮ-ок
Ньюарк

ЯК КОЛИСЬ ПО КАРПАТАХ...

В числі „Юнака” за місяць травень 1986 року ми дали допис про зимову прогульку членів 45-го куреня УПЮ-ів у Вашингтоні. На жаль знімки до допису одержали ми коли число було вже готове. Подаємо їх тепер, щоб юнаки 45 куреня не були розчаровані.

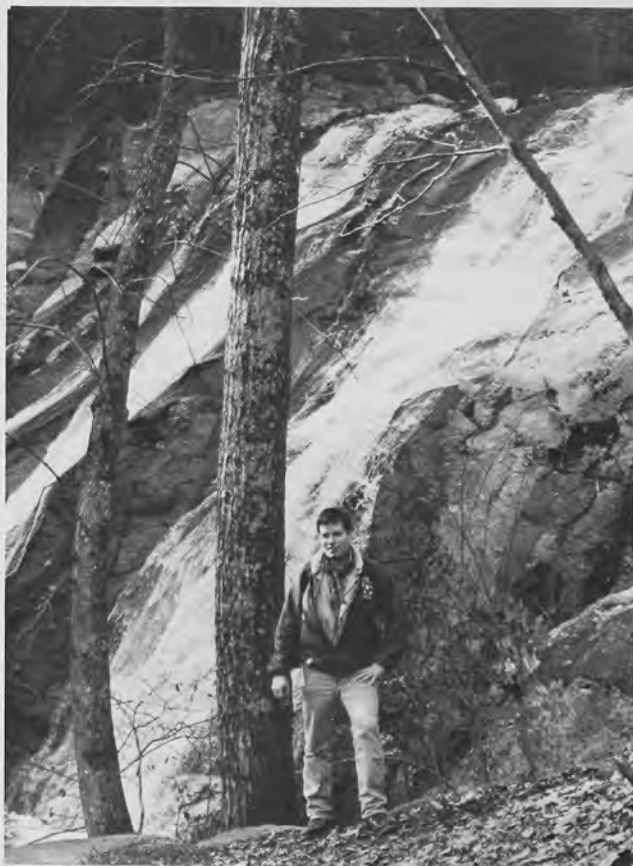
Орієнтація в терені. Андрій Бігун, пл. сен. Ю. Саєвич, Марко Коропецький.

Прийшли до мети.

Підчас зупинки.

Ст. пл. Юрій Гавдяк, впорядник.

Юнаки 45-го куреня УПЮ-ів напочатку прогулянки в парку Шенандоа.

Зліва направо: Павло Кость, Володимир Чернодольський (з Балтимору), пл. сен. Юрій Саєвич (зв'язковий), Роман Фонтана, Марко Коропецький, Богдан Лялюк, Павло Кость, Олександр Пашин, Андрій Мелех, Володимир Цвікула, Андрій Бігун. Знімку робив ст. пл. Юрій Гавдяк.

ВЕЧІР „ЮНАКА” В СТАНИЦІ НЬО ЙОРК

Як і кожного року, в лютому ц.р. відбувся в станиці Нью Йорк вечір „Юнака”. Все юнацтво, старші пластуни, деякі сеніори та батьки заповнили велику залу і чекали на початок програми.

Вечір відкрила курінна „Верховинок” пл. сен. Леся Юзенів. Заповідачі пл. розв. Катруся Леонард і ст. пл. Тиміш Ганкевич представили юначку Ярину Ференцевич, яка прочитала допис про „Великодню несподіванку”. Після цього юнак Богдан Базилевський прочитав вірш — лист одного юнака з табору.

Ведуть програмою вечора „Юнака” пл. розв. Катруся Леонард і ст. пл. Тиміш Ганкевич

пл. уч. Ярина Ференцевич читає допис „Великодню несподіванку”

Катруся Леонард заповіла наступну точку програми, в якій юнак Ярема Бачинський прочитав про різноманітність імен. Коли Ярема закінчив читати, Катруся і Тиміш просили присутніх, щоб кожний встав та сказав своє ім'я.

Учасники вечора „Юнака” прислухуються до програми

Після цього мала слово пл. сен. Ольга Кузьмів, редактор „Юнака”. Вона розповіла про своє правдиве переживання як редакторка „Юнака”, коли вона через листування допомогла українському пластунові познайомитися з україankoю з Бразилії і недавно дістала запрошення на їхнє вінчання, яке відбудеться у травні.

Другу частину програми розпочав пл. прих. Тарас Ференцевич віршем Філька Старуха „Ода до води”. Допис про юначку, яка відійшла від Пласту через непорозуміння з товаришками в курені, прочитала пл. розв. Мирося Драган.

Останню точку виконала пл. уч. Таня Драган дописом про пластунку-самітницю, яка не має змоги ходити на сходи.

Так закінчився вечір, присвячений журналові „Юнак”.

Організаторки з куреня „Верховинок” приготували солодке і каву, а після програми присутні мали змогу поговорити і підкріпитися.

СКОБ!

пл. уч. Галя Кузишин

Провідники програми дають питання пл. розв. Ларисі Драган і ст. пл. Ю. Глютові

ВСТАВАННЯ

ВСТААВААННЯЯ!!! — Гм?!

— Що?

— Вставай! Чи ти не чуєш?

— Я хочу спати!

— Балюта, рухайся!

— Вже йду.

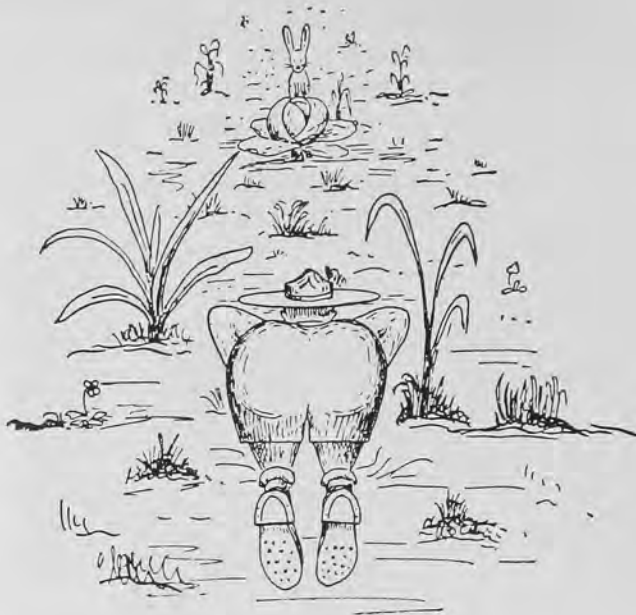

І тоді я встаю на початок дня, але чомусь це мені найтяжче діло з цілого дня... це вставання. Я ніколи не міг скоро вставати. Дома звичайно триває принайменше півгодини, щоб я цілком розбудився. Тоді чомусь мені дуже холодно і все іде дуже поволі, аж до руханки.

Якби не було руханки, я б сів на найближчому камені або колоді і заснув.

Але найтяжче мені вставати на стійку або на алярм, коли є зовсім темна ніч. Вставання тоді триває принаймні на п'ять хвилин довше, навіть як друг кричить мені у вухо.

Але на цім таборі я змінився. Давніше треба було півгодини, щоб я зовсім збудився, а на цьому таборі я це роблю за 5-10 хвилин. Це, можна сказати, є для

мене мале чудо. Може це має до діла із зацікавленням цим табором? Я не знаю, але я можу правду сказати, що це мій найліпший досі табір. Вставання тепер для мене означає початок приємного і цікавого дня.

пл. розв. Гриць Балюта

Із одноднівки табору „Золота Булава” 85 р.

Із народного побуту Християнської України

„ХОДИТЬ ЯК ЖУРАВЕЛЬ ПО БОЛОТІ”

Журавель — теж відомий на Україні як бусель або бусень — птах бродун, подібний до бузька, тільки більший і попелястий із бурим пір'ям, а не біло-чорний як бузько на Україні був вістуном весни. Точно тринадцятого тижня від Різдва журавлі прилітають на Україну із вирію і хто перший побачить журавля той повинен закричати: „бусень, бусень, колесом дорога, колесом дорога!” бо журавлі колесом злітаються на ниви й поле. Теж журавлів не слід називати „журавлями”, бо згідно з повір'ям, а по суті в наслідок співзвучності слів „журавель — журитися”, їх треба звати буселями або бусенями.

У народному повір'ю журавель є символом сторожкості й пильності, бо вірили, що журавлі, коли громадами ночують, тоді виставляють свою варту й тому існувала приповідка „стоїть як

журавель на варті.”. Теж відлюдків і людей, які люблять самоту, порівнювано з журавлями, мовляв „ходить як журавель по болоті”, бо журавлі живуть по мочарах, живляться комахами й іншими маленькими тваринками, а теж зерном. Ласощами для журавлів є коноплі, які вони з приємністю обчімхують. З цієї причини про когось, хто залицявся до дівчини чи до заміжної жінки, говорилося „внадився журавель до бабиних конопель”. Існувало повір'я, що поки журавлі не відлетіли, зима не прийде й журавлі, коли осінню відлітають з України у південні країни, — а летять вони ключами, неначе прощаючись з Україною видають протяжний сумовитий голос.

Г.Л.Н.

За „Шляхом”

Увага!

Юнаки і юначки, які підготовляються до третьої юнацької проби на ступінь скоба/вірлиці можуть тепер найти потрібний їм матеріал до точок 3 і 4 на сторінках „Юнака” у „листах” з поодиноких країн з описами українського поселення в цих країнах.

Увага!

Увага!

**ДАТКИ НА ПРЕСФОНД
„ЮНАКА”
і на ПЛАСТОВИЙ ВИДАВНИЧИЙ
ФОНД**

Канада:

\$10.00 пл. сен. Софія Климкович

ЗСА:

\$565.00 дивись „Замість квітів на могили”

\$120.00 дивись „На дарункові передплати”

\$695.00 Разом
(Примітка — датки з СЗА
американська валюта)

**Дарункові передплати на журнали
„Готуйсь” і „Юнак”**

2-ий Курінь УПС-ок „Ті, що греблі рвуть” склали
\$120.00 доларів на передплату 4 чисел „Готуйсь” і
4 чисел „Юнака” для потребуючих дітей і юнацтва
в Аргентині.

Гроші переслала пл. сен. М. Яцушко

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Замість квітів на могилу

св. п.

АННИ ЗАЯЦЬ — моєї найдорожчої Мами
складаю на Пластовий Видавничий Фонд \$50.00
пл. сен. Оксана Бережницька

У пам'ять нашої Найдорожчої Бабусі

св. п.

АННИ ЗАЯЦЬ

складаємо на Пластовий Видавничий Фонд \$100.00
ст. пл. Адріян, ст. пл. Христя, ст. пл. Орест і Пола
та ст. пл. Ліда Цьолки.

У пам'ять нашої Покійної Мами

св. п.

АННИ ЗАЯЦЬ

склали на Пластовий Видавничий Фонд \$305.00 —
приятелі нашої родини:

\$50.00 д-р Володимир і Ореста Фединаки

\$25.00 ст. пл. Уляна і Баб Меллори

\$25.00 інж. Роман і пл. сен. Ірина Кравців

\$20.00 д-р Вадим і пл. сен. Володимира
Прокопці

\$30.00 Любомир і пл. сен. Люда Коритко,
Тарас і Ірина Чмоли, пл. сен. Маріян
і Ярослава Борачки — по 10.00

\$5.00 пл. сен. Христя Дзюба-Бравн

Замість квітів на могилу

св. п.

МАРІЇ КУЛИНИЧ

матері нашої подруги пл. сен. Наді Кулинич
IV Курінь УСП „Буриверхи” склали \$60.00 на
дарункові три передплати „Готуйсь” для
незаможних дітей.

Даток переслала ст. пл. Оля Стасюк — скарбник

Замість квітів на могилу

св. п.

редактора АНТОНА ДРАГАНА
батька подруги-стежинки Оксани Кравців
і

св. п.

ІВАНА ГУРКА

батька подруги-стежинки Люби Боднар і діда
подруги-стежинки Ліди Боднар-Балагутрак скла-
даємо на Пластовий Видавничий Фонд \$50.00
Дорогим Оксані, Любі та Ліді та їх опечаленим
родинам складаємо вислови найглибшого співчуття.

Плем'я „Перші Стежі”

МОЖЛИВОСТІ КАР'ЄРИ У КАНАДСЬКОМУ ВІЙСЬКУ

Це твій вибір, твоє майбутнє.

За ближчими інформаціями щодо плянів, впису, вимог і можливостей звертайся до найближчого до тебе центру вербунку, або телефонуй (колект!). Наш телефон знайдеш на жовтих сторінках під назвою „Вербунок” “Recruiting”

Нема кращого життя за це.

Canada

**КАНАДСЬКІ
ВІЙСЬКОВІ СИЛИ**

Хто з Вас подорожує

- літаком • кораблем • поїздом • автобусом
- у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати
безплатно потрібні інформації і поради

в українському подорожному бюро

МАРКІЯНА КОГУТА

і

ІГОРЯ КУРИЛІВА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto M6H 1N2, Ont.

Telephone: 535-2135 & 535-2136

ЗДОРОВИЙ І СМАЧНИЙ ХЛІБ

та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ

власниками якої є

Ірина і Роман Вжесневські

**THE FUTURE
BAKERY**

735 Queen St. West, Toronto, Ontario

Tel.: EM 8-4235

Праця і ощадність забезпечать
Вашу майбутність!

Пластуни і Пластунки,
учні свято-миколаївських шкіл,
складайте свої ощадності у

**СВЯТО—МИКОЛАЇВСЬКИЙ
КРЕДИТОВІЙ СПІЛЦІ**

Спілка приміщується в будинку
Вашої школи і є відкрита від
год. 10 до 1 по полудні.

4 Bellwoods Ave.,

Tel.: 336-4529

Toronto, Ont. M6J 2P4

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.

ПЛАСТУНИ І ПЛАСТУНКИ

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстарішій кредитівці
у Торонті

**Українська
Кредитова Спілка**

Централа 295 College St. Toronto, Ont. M5T 1S2

Tel.: 922-1402 & 922-2797

Відділ

3635 Cawthra Road

(біля Української Католицької
Церкви)

Tel.: 272-0468

Відділ

2397 Bloor Street West, Toronto,

Ontario

Tel.: 762-6961

Корисні умови для вкладів і позичок. Наше завдання
помагати членам в економічних справах порадами і
фінансово.

Наша справа — служити членам!

ОДИНОКА В ТОРОНТІ УКРАЇНСЬКА

COMMUNITY TRUST CO. LTD

2271 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P1
Phone: (416) 763-7333

Приймає вклади і ощадності. —
Платить найвищі відсотки. —
Уділює особисті і моргеджові позики. —
Приймає і реєструє пенсійні плани і на
нові дома (RRC). — Полагоджує всі
банкові операції. — Завідує спадками і
довірваннями (траст).

Ціна \$2.00

ОЛЕНЬ СОКІЛ БДЖОЛА БАРВІНОК

**УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА
КООПЕРАТИВА**

"САМОПОМІЧ"

**І ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНЦІВ АМЕРИКИ
"САМОПОМІЧ"**

— ВІДДІЛ у ПАССЕЙКУ —

*запрошують Українське Громадянство
вступати в члени.*

Години урядування:

Понеділок	6:00 — 9:00 вечір
Вівторок	6:00 — 9:00 вечір
Середа	9:00 — 1:00 ппол.
Четвер	6:00 — 9:00 вечір
П'ятниця	6:00 — 9:00 вечір
Субота	9:00 — 1:00 ппол.

Щадіть, позичайте та полагоджуйте всі свої
фонансові потреби в своїй рідній Українській
Фінансовій Установі.

Кредитова Кооперативна платить вищі відсотки
від звичайних ощадностей якого-небудь банку
чи шадниці.

А також даємо на дуже догідних умовах
всякого роду позички.

ЗАЙДІТЬ ДО НАС ЧИ ПОТЕЛЕФОНУЙТЕ:

229 Hope Ave. Passaic, N. J. 07055. Tel. 201-473-5965

"... виховання — це надавання дум-
нам і почуванням якогось напрямку", —
наше Олександр Тисовський-Дрот. Пла-
стова преса саме й сприяє виконанню
цього завдання.

Читайте ж і СВОЄЧАСНО передпла-
чуйте свої журнали!

ГОТУЙСЬ — журнал новачок і нова-
нів та дітей до 12 року життя;

ЮНАК — для пластового юнацтва й
загалу української молоді;

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ — журнал до-
рослого членства Пласту, Пластприяту і
загалу батьнів, які цікавляться вихован-
ням і громадськими справами.

Купно і продаж реальностей
Оцінка (валюація) реальностей
Аранжування, купно і продаж
мортгеджів
Загальна асекурація

R. CHOLKAN & CO. LIMITED
REALTOR — INSURANCE BROKER

527 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 532-4404
2336 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 763-5555
3359 Bloor St. W. Etobicoke — Tel.: 236-2666

INSURANCE:
2204 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 763-5666

Пластун є ощадний...
(4-та точка пластового Закону)
... добре також коли щадить в українській установі
нагоду до того дає: Кредитівка "Самопоміч"
558 Summit Ave., Jersey City, N.J. 07303